

feer, naar man siger til en Enke, der sidder ved en Gaard: der gaaer en Mand, som har 1000 Rbd., tag du Manden, saa tager jeg de 1000 Rbd. Jeg vil spørge mange af de Mænd her i Salen, der kjende Forholdene i deres Virkelighed, om det ikke er en Ting, der er drevet ikke saa sjældent. (B. Christensen: Ganske vist!). Det kan man falde at tage af den Enes Lomme og komme i den Andens. Det er just for at forhindre det System, saaledes uden synderlig Bannfælgthed og ved alle Slags Kneb og Kunstler at kunne tage i den Enes Lomme for at lægge i den Andens, at jeg har gjort mig Umage for at bringe et Lovforslag frem, som ganske rigtigt synes meget uskyldigt, og det ligger simpelthen dert, at det i Virkeligheden er meget uskyldigt. Det forhindrer ikke nogen som helst Gudsbeder i at faae Indsæstning saa ofte, som han efter de gjældende Love og efter Fæstelovgivningens rette Betydning virkelig har kunnet vente at faae den. Naar det ærede Medlem har meent, at denne Bestemmelse, som staaer her i Christian den Femtes Lov, om at Enken skal sidde ved Fæstet, var en ny Bestemmelse dengang, saa troer jeg, han tager feil; thi det var en gammel Sædvane, som da blev til Lov, saaledes som der i det Hele i denne Lovbog staaer overmaade Lidet, som blev skabt nyt, men Meget derimod, som blev taget brugt og holdt fast, fordi det var forstandigt og burde gjøres til Regel. Det ærede Medlem har sagt, at dette Lovforslag udelukker Eieren, Indflydelse paa Balget. Jeg har allerede omtalt denne Sag en Gang før og viist, at han heller ikke tidligere havde nogen Indflydelse paa Balget, uden forsaavidt man kan sige, at han udøvede en Indflydelse derved, at han i Genhold til Personen kunde strue Indsæstningen op, ja at han endog kunde tvinge Enken til at nævne Personen, førend han vilde angive Indsæstningen; men begge Dele vare vistnok mere en Sædvane end hjemlede i Loven, og det, som dog vilde være det meest passende, vilde være ganske simpelt at henholde sig til Enken i saa Henseende. Sikkerhed er der givet, og en Sikkerhed maa der kunne stilles for, at den Bedkommende opfylder sine Forpligtelser. De Forpligtelser, som for Fremti-

den vilde være at opfylde, ere af en langt simplere Natur end de, der tidligere have paahvilet Fæstebonden, og Sikkerheden kan bringes til meget mere at svare til den virkelige Trang og Nødvendighed. — Jeg troer nu ikke længere at burde spilde Forsamlingens Tid ved Behandlingen af denne Sag.

Indenrigsministeren: Det er meget ugerne, at jeg tager Ordet i denne Sag, idet jeg fuldkommen maa samstemme med den ærede Rigsdagsmand for Københavns 6te Valgkreds (Mourier) i, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), havde gjort vel i ikke i dette Dieblæk at have kastet dette Spørgsmaal her ind i Salen. Jeg troer ikke, at han derved har gavnet Nogen; thi jeg troer neppe, at hans Forslag egner sig til at gaae igjennem. Det er altid ubehageligt at tale imod en Sag, som har et saa godt Udseende som at ville hjælpe Enker til en bedre Stilling; men selv om det ærede Folkething vilde gaae ind paa at hjælpe Enker, der trænge langt mere end de Enker, hvorom der her tales, vilde jeg kun kunne stemme derfor, forsaavidt de hjælpes paa en saadan Maade, at vi kun disponere over det, vi kunne disponere over, og ikke frænke Andres Ret. Kunne vi kun hjælpe dem ved en saadan Fremgangsmaade, troer jeg, der bør være et Forsmaal, der er vigtigere for Almeenvellet end det foreliggende, naar vi skulde gjøre et saadant Skridt. De Enker, hvorom der her er Tale, ere i det Mindste i en langt højere Stilling end mange andre og maaskee de fleste Enker, og der kan altsaa ikke være nogen speciel Anledning til, for deres Skyld, at gjøre en Undtagelse fra, hvad der dog bør være Regelen, nemlig ikke at gjøre Indgreb i Eiendomsretten, men ved det foreliggende Forslag gjøres der et Indgreb i Eiendomsretten (Nei! Nei!). Jeg beder om Forladelse, det er et Indgreb i Eiendomsretten (Nei! Jo!), i Særdeleshed, dersom den ærede Forslagsstiller vil, at Bestemmelsen ogsaa skal være anvendelig paa de Fæstecontracter, som allerede nu ere indgaaede. Jeg mener, det er aldeles ubestrideligt, at naar en Fæstebondes Enke gifter sig, har Eieren, efter den gjældende Lovgivning, Ret til Indsæstningen, og